

SLOVENSKI NAROD.

Najna vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 2 K 50 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele velike več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez izredne vplačilne naročnine se ne odira. — Za oznanila se plačuje od petdesetpete peti-vrate po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Nakupini se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

Slovenski pravniki, stopajte v sodno službo!

I.

Notica z dne 10. avgusta t. l. pod naslovom „Gleispach redivivus“, v kateri se trdi, da graško nadsodišče pošilja na Kranjsko slovenske avskultante v namenu, da bi polagoma zatrlo popolnoma slovenski življenj na Spodnjem Štajerskem in protinotica z dne 14. avgusta pod enakim zaglavjem, v kateri se navaja, da se štajerski Slovenci le vsled neugodnih personalnih razmer, le vsled nedostajanja sodnijskega osebja na Kranjskem pošiljajo semkaj, nas je navdala s strahom. Ta slednja notica je žalibog resnična in vidi se, da je njen avtor v sodnijskih razmerah na Kranjskem dobro poučen in ravno ta notica nas je spodbudila, da smo napisali ta članek. Pripomoimo pa že takoj v začetku, da ni naš namen v tem članku napadati kako osebo, marveč naš namen je plemenitejši, naš namen je pokazati širšemu občinstvu, ki ni poučeno o sodnih razmerah, kakšna nevarnost nam preti v prihodnje v narodnostnem oziru, kako bo v bodoče trpelo pravosodstvo na Kranjskem; glavni namen pa je, naše mlajše juriste vsaj nekoliko sprijazniti z mislijo, da bi se v prihodnje v obilnejšem številu posvečevali sodnijskemu poklicu. Dokazati hočemo, da nam preti silna nevarnost radi pomenevanja sodišč po slovenskih pokrajinah v prvi vrsti vsled naše lastne krivde in ne toliko po krivdi umrlega grofa Gleispacha; pokazali bomo, kje tiči glavna krivda, da je iz Koroške že popolnoma izpodrinjena slovenščina, da se na Štajerskem že bore malo uraduje slovenski in kaj imamo pričakovati čez deset let, ako bomo tako malo napredovali, kakor sedaj. Mi trdimo, da tiči krivda v tem, ker Slovenci premalo stopajo v sodno službo in da bo v 10 letih moralo priti vsaj polovico Nemcev za pristave na Kranjsko.

Veliko se je pisalo o rajnem grofu Gleispachu, koliko krivic je storil nam Slovincem; koliko je na tem resnice, ne bomo preiskovali; kako bo postopal sedanji predsednik g. Pittreich, se bo pokazalo v prihodnosti.

Dolgo vrsto let sem že opazujemo, da skoro vsak Slovenec, ki stopi na Štajerskem v sodno prakso, pride službovat na Kranjsko, če prej ne, pa kadar postane pristav. Tako sta priromala letos Potočnik v Idrijo za vedno, dr. Žihar v Litijo za nekaj časa, potem bo pa definitivno ostal na Kranjskem, in to samo vsled tega, ker na Kranjskem primanjkuje Slovencev. Toda dosedaj smo bili vendar še toliko srečni, da smo dobivali s Štajerskega, če abstrahiramo dr. Krausenecka, Slovence po rodu in mišljenju, ki dobro umejo slovenski jezik, da lahko pri nas uradujejo. Ker pa na Štajerskem Slovenci prav tako redko vstopajo, kakor pri nas, in jih bo tudi na Štajerskem v doglednem času zmanjkalo, se nam je bati, in ta bojazen je popolnoma opravičena, da se bodo skoro jeli k nam pošiljati Nemci, če bodo le količkaj znali slovensko, ali pa bomo morali uradovati brez sodnih adjunktov. Ni zastoj upil nedavno Wolf v celjskem „Studentenheimu“ nemški mladini: „Lernet windisch, lernet windisch!“ On dobro ve, zakaj! Na dunajskem vseučilišču se je nekoč izrazil neki Nemec proti svojemu tovarišu: „Böhmisch kann ich, windisch werde ich bald erlernen, ich werde nach zurückgelegten juristischen Studien nach Krain gehen, dort liegt für die Mehrsprachigen noch Gold auf der Strasse.“ Ti dve izjavi ste značilni! Mi trdimo, da bodo sčasoma prihajali tudi v sodišča na Kranjsko Nemci, to pa na podlagi tehle podatkov:

Graško nadsodišče obsega dežele Štajersko, Koroško in Kranjsko; v tem teritoriju, kjer biva več kot polovico Slovencev, se nahaja 1 nadsodišče, 1 višje pravdnštvo, 7 sodnih dvorov, na Kranjskem 2, ravno toliko državnih pravdnštvo, na Kranjskem 2 in 123 okrajnih sodišč, na Kranjskem 29,

vseh uradnikov-juristov je 599, na Kranjskem 107. Da bi se tedaj moglo po vseh slovenskih krajih nastaviti zgolj slovenske sodne uradnike, bi jih morala biti izmed 599 vsaj polovica Slovencev, teh pa ni, temveč je mnogo več Nemcev, vendar pa razmerja natančno nismo mogli preračunati. Ker nam nedostajajo dotični viri. Imeli smo nekoč pred štirimi leti priliko govoriti z dr. Babnikom, ki službuje v justičnem ministrstvu in ta se je izrazil približno takole: Ko bi bili imeli Slovenci za časa reorganizacije leta 1897. in 1898. toliko moči na razpolago, da bi bili takrat zasedli vsa mesta po slovenskih krajih in da bi bili Slovenci pozneje vstopali v istem razmerju k sodišču, bi bila reorganizacija za Slovence velike važnosti; mi bi bili zasedli vsa slovenska mesta in tako dobili „posestno stanje“ v svoje roke; ker pa ni bilo dovolj Slovencev, so se morali nastaviti Nemci.

V vsem nadsodišču je sistemizovanih 110 avskultantov. Po gorejšnjem razmotrivanju bi moralo biti izmed njih vsaj polovico, t. j. 55 Slovencev; teh pa ni, marveč je 82 Nemcev in od Mencingerja pa doli do novoimovanega Celestina je samo 28 Slovencev in še med temi sta dva tako bolna, da na nju ne moremo računati. Izmed teh jih službuje na Kranjskem 16, drugi so na Štajerskem in 1 na Koroškem. Na Kranjskem pa imamo 45 pristavov, izmed teh pa je po 1 dodeljen nadsodišču, najvišjemu sodišču in justičnemu ministrstvu. A tudi ti gospodje bodo nekoč nehali biti adjunkti in na njih mesto bodo morali drugi stopiti. In kje bomo dobili na Kranjskem 45 adjunktov, če je vseh slovenskih avskultantov le 28; morali bodo priti vsi Slovenci iz Štajerske in iz Koroške pa še 17 Nemcev za slučaj, če ne dobimo nič naraščaja. K sodišču noče noben pravnik več vstopiti. V Novem mestu ni še štiri leta nihče vstopil, zadnje mesece sta prišla dva, pa je vprašanje, če bosta vstrajala. V Ljubljani se jih je prikazalo začetkom leta 1905. le 5,

poprej pa več kot dve leti nihče, pozneje tudi ne. Vse lazi k advokaturi, notarijatu ali kam drugam.

Trgovinske razmere na novih progah državne železnice.

Mnogo se je že pisalo o novi železnici Jesenice-Trst, največ seveda o naravnih lepotah teh krajev, potem zamudah vlakov in takih rečeh in čitali so se tudi že razni nasveti, na kak način bi se promet tujcev na tej progi, ki je vendar naša, povzdignil in ohranil.

Nekoliko dni še in zopet se izročita prometu dve novi progi, in sicer Jesenice-Rožek-Celovec in Jesenice-Rožek-Beljak. Tudi ti dve progi tečeta po naših tleh in sedaj je skrajni čas misliti, ali niso te proge tudi naravno poklicane, da se na njih razvije in ukrepi slovenska trgovina. Trgovske naše postojanke, Trst za prekmorsko, Celovec in Beljak za inozemsko blago so dosedaj zasedene s trgovci, kateri so Italijani ali pa Nemci vsaj po velikanski večini in si je lahko misliti, da bodo ta tri mesta raztegnila svojo trgovino na nove proge, poleg teh tudi na en del proge Trbiž-Ljubljana, katero je dosedaj zalagala edino le Ljubljana.

Ljubljana v trgovinskem oziru lahko izgubi Gorenjsko vsaj od Radovljice naprej, dočim od novih prog ne pridobi veliko ali pa nič. Bržkone bode tarifarična daljava proge južne železnice Trst-Ljubljana stavila za Ljubljano take tarife, da ne bo mogla konkurirati s Trstom, ki bode s prekmorskim blagom trgovsko podjarmil progo Trst-Jesenice-Beljak-Celovec. Zatorej je nujna potreba, da se ustanove v Trstu slovenske trgovine in agenture, katere bi potem zalagale Ljubljano in nove proge in bi razen tega morale raztegniti svojo trgovino tudi na Češko, katere je s Trstom v živahni trgovski zvezi.

Beljak in Celovec prideta vsled nove proge tudi bliže na Gorenjsko, in vsled tega bodeta te dve mesti radi svoje bližine in dobre železnične lege brezdvomno zalagale nove proge z inozemskim, t. j. dunajskim in češkim blagom (manufaktura, sladkor, špirit itd.) Potniki večjih trgovin teh mest že sedaj pridno obiskujejo nove proge, in ponujajo svoje blago in imajo precej sreče.

Slovenska trgovina se mora nastaniti in razviti v Beljaku in v Celovcu, in zatorej na delo, dokler ni prepozno.

Razne težkoče bi gotovo premagala znana solidnost slovenskega trgovca, katere je dobra opora vsakemu novemu podjetju.

V Gorici se slovenska trgovina od dne do dne vedno bolj razvita, in bi bilo želeli le, da bi v tem mestu ljubljanska Kreditna banka odprla filijalko. Slovenski sadjerejci goriske okolice pošiljajo sadje in zelenjavo na vse kraje, tudi tukaj bi bila kaka zadruga gotovo plodonosnega pomena.

Ako sem tukaj imel le trgovino s prekmorskim in inozemskim blagom v mislih, spomniti se moram tudi pri tej priliki naše kupčije s surovinami.

Kranjska dežela je bogata na lesu, mnogo se ga izvažuje, a dobiček, mislim, polni le italijanske žepa. Zatorej bi bilo tudi v tej kupčiji narodno zastopstvo v Trstu prepo-trebno.

In nazadnje se mi je še spomniti naravnih blagov, katerih bo na novih progah gotovo obilno, samo iskati jih bo treba in „našel jih boš, če nisi zaspan.“

Mesto Kamnik je gotovo vsakemu znano. V njegovi okolici se koplje tvarina za cement, kaolin in neka rdeča prst, katere se rabi za snavenje kovin. Domačini niso našli ali niso vsaj ceniti znali teh naravnih zakladov, pač pa tuji podjetniki in sedaj so domačini hlapci teh podjetnikov. To sem samo navedel, da se sprevidi, kolika brezbriznost, ako se odstopi za mal denar zaklad, ka-

LISTEK.

V Zvezdi.

Črtica.

Spisal Marijan.

Zvezda! Ime prekrasno, prelepega spomina! Duša mi vzdrhti in srce mi vstrepeče, kadar te zazrem, sreče in veselja koprim ter živem, kadar hitim v prijeten hlad prijetne tvoje kostanjeve sence! In vsak dan se zatekam k tebi, da zamorem občudovati neštete tvoje vrline, kajti v tebi se ne zrcali samo naravna krasota, marveč se pod tvojimi kostanji vzbujajo v naši duši vznešena čuvstva, pri pogledu na te se nam pojavljajo plemeniti vzori; v tebi vsikpeva srce in se razvnamna duša, vsaj šele v tebi občutimo vso prodirajočo in neizprosno silo vroče ljubezni!

Zvezda! Kako si veličastna, krasna in divna! V tvojih košatih kostanjvih vrhovih prepevajo v pomladanskem jutru drobne ptičice, iz tvojih nasadov eksotičnih cvetk duhti mamilni voni: bi nas navajala k čutu za

naravno krasoto, in iz tvojega središča se razširja rezki duh amonjaka. Po tvojih šetalistihi šume ljubljanske dame, ob tvojih nasadih koprne ljubljanske krasotice vroče ljubezni, tvoj hlad krepi debelušnega meščana in na tvojih klopeh se odpočivajo duhteče tobačne delavke. Pod tvojim okriljem kriče in se jokajo ob spremstvu brezbriznih pestun mladit Ljubljancani, ki obetajo biti še gromoviti govorniki, čez in okoli tvojih klop se pode in skačejo ljubljanski bosonogi paglavci in v tvojem središču imajo ljubljanski psi svoje kongrese. Pod tvojimi kostanji gospodari ljubezen in v tvojih zavetiščih se čujejo prisege zvestobe in tvoje klopi so v prijaznih poletnih nočeh postajališče in pribežališče opotekajočih vinskih bratcev. V svoje naročje z materino skrbjo sprejemaš razmršenega poeta in pod okriljem očeta Radeckija zaziblješ mäsikatero poletno noč dijakakrokara, da se prebudi v mladem, hladnem jutru pomlajen in — prelajen. Pod tvojimi kostanji se pečejo pristni laški in tirolski maroni in v tvoji sredi kraljuje poleg očeta Radeckija kruto in neusmiljeno oko

postave. Narodne dame ljubljanske te vporabljajo za Prešernove veselice in kramarji za Miklavževe sejme. Mirne svoje častilce pobijaš v jeseni s kostanji, nastiljaš jim pa tudi mehko listnato postelj, in prostor pod tvojimi kostanji je izvor velike pravde. V tvoji senci smrče ljubljanski stopači svoje popoldansko spanje pravičnega in pod tvojimi kostanji izkipeva zaspana ljubljanska kri, razburjena vsled izživajočih nemških barv na tvoji severni strani.

Na zapadni tvoji strani buče veličastno orglje iz nunske cerkve in se dviga pobožna molitev pobožnih src k nebu, na tvoji severni strani pa rohne in ječe krute kletve razdraženih in razgretih hazardnih igralcev. Skozi tebe hite upajočih obrazov od dolgov tlačeni in „Glavno slovensko“, v „Vzajemno“ in „Ljudsko“ in počasnih korakov merijo pot skozi tebe zamišljeni književniki, raztreseni filozofi in pozabljeni profesorji v „Slovensko Matice“. Južnovzhodna tvoja stran je ognjišče nemške pesmi, njen vis-à-vis shajališče zagrizenih nemških buršakov in južna tvoja stran je bojišče splošne in enake voline pra-

vio. Na južnovzhodni tvoji strani razstavlja razne pohotne slike vsenemec Fischer in na severni tvoji strani prodaja prezavednim Slovincem nemško blago Nemec Kleimmayer.

Zares, prekrasna si, zvezda, najlepši trg slovenski, središče slovenske Ljubljane! Kaj nam mar tvoje nemško lice! Vsaj stopim preklinjaje skozi tebe slovenski kmet-pravdar od dr. Šusteršiča do dr. Schweitzerja, od dr. Schweitzerja do dr. Hudnika in od dr. Hudnika do dr. Šusteršiča, vsaj se drvi skozi tebe slovenska mladina, kadar hiti v šolo in domov. Zato Zvezda, krasna hčerka bele Ljubljane, te ljubim, zato mi vztrepeče srce in se vzradosti duša, kadar te zazrem, saj sem doživel v tvoji zaščiti toliko prijetnih ur.

Bil je prijazen vabljen majnikov večer. Mrak je skoraj že legal na zemljo. Solnce se je ravno poslavljalo in pošiljalo zadnje svoje žarke, da v zadnjem poljubu objamejo še stolp ljubljanskega gradu. Zvonovi v ljubljanskih cerkvah pa so se oglašali drug za drugim, vabili so k počitku, in nekako mlo otožno je zvenela „Ave Marija“ v hladni mrak. Mir in

tišina sta polagoma razprostirala svoj peroti čez slovensko metropolo.

V Zvezdi pa so napajali razcveteni kostanji vzduh z opojnim vonjem in lahen vetrič, ki je gнал edini oblak na jasnem nebu doli proti gorkemu jugu, je zazibal zdaj pa zdaj vrhove starih kostanjev v šumeče valovje ter raznašal po mestu prijeten vonj kostanjevega cvetja. In stari kostanji so klanjali svoje vejevje drug proti drugemu in v lahnem objemu so šepetali zeleni listi svoje povesti in si pripovedovali o dogodkih, ki so se odigrali čez dan pod njih okriljem in nadzorstvom. In šepetali so tako tajno, tako skrivnostno in objemali so drug drugega v lahnem poljubu in so se posiljavljali, predno da je zazibal tudi nje vetrič v sladki senj...

Ljubljancani so se veselili krasnega popoldanskega večera in veselih obrazov so se sprehajali pod košatimi kostanji, da se naučijo in nasrkajo mamljivega vonja kostanjevega in da si okrepe od zaduhlih in zaprašenih soban izmučene prsi.

(Dalje prih.)

terega bi bili lahko domačini deležni.

Čas je še, da se uvažujejo predstoječa dejstva, in držimo se gesla, da dobljena trgovina je dobljena zmaga. ▽▽▽.

Državni zbor.

Dunaj, 18. septembra. Napovedani nujni predlogi so izostali, razun enega, ki ga je stavil posl. Hruba zaradi dogodkov v Opavi. Posl. Biankini je opustil svojo interpelacijo zaradi izgrediv na Reki, češ, da zadeva ne spada pred forum avstrijskega parlamenta. — Posl. dr. Korosec je interpeliral ministra notranjih zadev zaradi volitev v brežiški okrajni zastop in zaradi mestne policije v Brežicah. — Posl. Döbernig je interpeliral finančnega ministra glede zahtev davčnih uradnikov. — Posl. Breiter je vprašal celokupno ministrstvo, kako stališče zavzema avstrijska vlada napram ruski vladi glede njenega postopanja proti ruskim državljanom. Interpelant je pozival ministra zunanjih zadev, naj dogovorno z drugimi kulturnimi državami odločno protestira ter pretrga z Rusijo diplomatske vezi, dokler vlada tam divje nasilstvo. — Posl. Wastian je predložil peticijo občine Brezno ob Dravi, ki je tudi dobila skomine, da voli z gorskimi sesticami Sobota, Vižinga itd. v mestni skupini.

Potem je začel posl. Hruba utemeljevati svoj nujni predlog zaradi izgrediv v Opavi. — Minister baron Bienerth je pojasnjeval dogodke z vladnega stališča ter zagovarjal vladne organe. Pozival je obe narodnosti, naj vse opuste, kar bi se moglo smatrati za izzivanje. Za nujnost je glasovalo 90 (vsi Slovani in 2 Italijani), proti pa 64 poslancev. Ker ni bilo potrebne dvotretjinske večine glasov, je bila nujnost odklonjena. — Zbornica je prestopila k drugemu nujnemu predlogu, ki ga je stavil posl. Hofer v neki vojaški zadevi. Ker se je šlo pri tem za čast in ugled ljudskega zastopnika napram oholim vojaškim dostojanstvenikom, je bila vsa zbornica solidarna. Vsebinska nujnega predloga je bila: Pri dunajskem pešpolku št. 4 službojuči vojak Zwerger je bil tako bolan, da so mu civilni zdravniki napravili spričevalo, da nikakor ni več sposoben za vojaško službo. Vojaški zdravnik dr. Turšič pa je izrekel, da vojak le simulira ter je surovo z njim postopal. Posl. Hofer je vsled tega šel k polkovniku posredovati, da bi vojaka poslal k superarbitraciji. Polkovnik je pustil poslanca tričetrt ure čakati na hodniku, potem pa ga je kratko odpravil po svojem adjutantu, a to niti ne v pisarni, temveč na hodniku zraven stranišča. Poslanec je moral slišati več surovih besed, a z ubogim vojakom je zdravnik postopal še krutejše. Hoferjev govor so spremljali

klici ogorčenja, pri glasovanju pa je bila nujnost soglasno sprejeta. Posl. Wolf je predlagal, naj vojno ministrstvo prisili polkovnika, da prosi poslanca Hoferja in predsednika zbornice za odpustanje, ker je s svojim nastopom razžalil celo zbornico. Posl. Hofer je predlagal, naj vojno ministrstvo uvede proti polkovniku zdravniku preiskavo. Tudi ta dva predloga sta bila soglasno sprejeta.

Sedaj šele je prišla zbornica do dnevnega reda. Poročevalec Kulp je poročal o lekarniškem zakonu, a razprava se je takoj nato prekinila. — Naučni minister Marchet je odgovarjal na interpelacijo nemški naprednjakov zaradi postopanja šolskih oblastnih na Moravskem pri vpisovanju otrok v šole. Slovanski poslanci so se čudili, kako si je minister zaradi te interpelacije hitro nabral gradiva, dočim morajo slovenske interpelacije po cele mesece čakati na odgovor. Takoj je moral nato poslanik Robič urgirati odgovor na svojo interpelacijo, ki jo je bil že zdavno stavil na ministra notranjih zadev zaradi sklepa mariborskega občinskega sveta, da smejo biti nad trgovinami in drugimi obrtnimi prostori v mestu le nemški napisi.

Ker je posl. Biankini opustil svojo interpelacijo zaradi izgrediv na Reki in v dalmatinskih mestih, prehitel ga je z interpelacijo tržaški poslanec Pittacco, ki je seveda zadevo zasukal tako, kakor da so bili Hrvati napadalci.

Parlamentarni položaj.

Dunaj 18. septembra. Vsled dogovora med večjimi parlamentarnimi strankami in predsedstvom je določeno, da bo le malo plenarnih sej, zato pa bo imel odsek za volilno reformo po pet sej na teden; vključno temu pa ni upanja, da bi odsek dogljal svoje delo pred 20. oktobrom. Nato dobi poročevalec 14 dni dopusta, da sestavi referat. Med tem časom se skličejo delegacije v Budapešto. Ker bo cesar med zasedanjem v Budapešti, se njegovo potovanje v Prago preloži.

Vsenemci so naročili svojima članoma v volilnem odseku, naj se pri razpravi o § 5. odločno zavzameta za pluralni sistem. Tudi katoliški centum se je v principu izrekel za pluralni volilni sistem.

Češki klub je sklenil naročiti načelniku, naj v prihodnji seji klubovih načelnikov predlaga, da pride novi tiskovni zakon šv v tem zasedanju na vrsto.

Železniški odsek je sklican v četrtek, da razpravlja o podržavljenju severne železnice.

Kako Avstrija razorožuje.

Dunaj, 18. septembra. Z armadno naredbo se je ustanovila tretja

eskadrona tirolskih lovcev na konjih, a bramovski polk št. 37 v Gruziji je dobil tretji bataljon.

Bolgarija in Turčija.

Sofija, 18. septembra. Pri Hebibčevu na turški meji so prijeli na bolgarskih tleh dva turška častnika in „ombas“ (narednika), ki so sumljivi vohunstva.

Dogodki na Ruskem.

Trepov — samomorilec?

Dunaj, 18. septembra. „Zeit“ poroča iz Petrograda, da si je general Trepov sam končal življenje, ker mu je car nenadoma obrnil hrbet. Hotel je predložiti carju načrt za zboljšanje položaja, toda car ga niti sprejeti ni hotel. Tudi veliki knez Nikolajevič se je vedel zadnje čase zelo hladno proti njemu. Ko je videl, da je brez vzroka izgubil vpliv, vložil je prošnjo za odpust, a dobil je odgovor, da mora počakati, da mu izbere naslednika. Nato se je v obupu usmrtil.

Zopet vojaški punt v Kronštatu?

London, 18. sept. „Tribune“ poroča iz Petrograda, da se pripravlja zopet vojaški punt v Kronštatu. Po ulicah mrgoli razburjenih vojakov. Oblasti so ukrenile najstrožje varnostne odredbe.

Čarska rodbina v inozemstvu.

Berolin, 18. septembra. Dasi se uradno zanika, da namerava priti car z rodbino v Darmstadt, vendar je to sklenjena stvar, ker je ondotna banka že dobila iz Petrograda nakazilo, naj izplača v mesecu oktobru ruskemu carju 2 milijona mark.

Strahovlada v Siedlcach.

Varšava, 18. septembra. Pomozno društvo je brzojavilo iz Siedlc, da se pripravljajo nova grozodejstva. Nad 200 oseb, ki so jih vojski pri splošnem pogromu zaprli, hočejo postaviti pred vojno sodišče, da jih sodijo isti častniki, ki so vodili progrom. Na ta način bi se častniki znebili neljubih jim priči, ki bi jih takoj po obsodbi usmrtili. V imenu celega mesta sta šla baron Grenzburg in odvetnik Schosberg takoj k ministrskemu predsedniku Stolypinu, ki jima je obljubil, da naroči vrhovnemu gubernatorju v Siedlcach, da se aretirani ne smejo izročiti vojnemu sodišču.

Mirovni kongres v Milanu.

Milan, 18. septembra. Kongres se je izrekel proti zatiranju slabjših narodov ter izrekel simpatije žrtvam ruske strahovlade. Na predlog egiptovskega delegata je protestiral kongres proti postopanju angleške vlade v Egiptu. Končno je sklenil kongres, pozvati velesile, naj nastavijo v državi Kongo mednarodno upravo.

Cerkvenopolitični konflikt na Španskem.

Rim, 18. septembra. Cerkvenopolitično vprašanje na Španskem je

zelo zmedeno. Justični minister grof Romanones zabteva, da mora biti kaznovan škof Tuy, ki je razburil vse liberalne kroge s svojim osornim pastirskim pismom proti civilnemu zakonu. Minister Romanones se sklicuje na vrhovno oblast posvetne vlade ter hoče v prihodnjem ministrskem svetu staviti vprašanje, ali sedanje ministrstvo s svojimi nazori uživa splošno zaupanje. Ministrski predsednik Lopez Dominguez pa je neodločen ter ne upa rigorozno nastopiti proti klerikalni moči, vsled česar se govori o krizi v ministrstvu. — Kralj je podpisal dekret, s katerim se imenuje Montero Rios za predsednika senata.

Vstaja Karlistov v Kataloniji.

Pariz, 18. septembra. V Kataloniji je vstaja. V raznih vaseh so bili že krvavi spopadi. Voditelji Karlistov, med njimi general Moore so se zbal arretacije ter so zbežali iz Barcelone. Zanesljivih poročil ni niti iz Barcelone niti iz Madrida, ker cenzura ne odpusti nobenih brzojavk. Oblasti se boje, da se domači karlistični elementi zvežejo z inozemskimi, da naščuvajo kmetstvo prebivalstvo. Mnogo odličnih Karlistov je zginilo. Orožniki in vojski stražijo morsko nabrežje in meje. Španska vlada upa, da je vsaka zarota Karlistov nemogoča, ako bo Francija nadzorovala znane ji voditelje Karlistov na svojih tleh ter jim ne dovoli prehoda čez meje.

Dopisi.

Iz Hrastnika. Vaš cenjeni list je dele prinesel širši dopis, kako se dela tu za nemško šolo in kolika nevarnost tiči v tem za slovenski živelj v Hrastniku. Dopis ni bil pretiran, kajti nemška šola bi še silno pospešila že itak bujno cvetoče ponemčenje našega industrijalnega kraja. Če pomislimo, da je pri glažuti uslužbeno le nemško delavstvo, da so tvorniški delavci vsled potuhnjenega, ločkavega postopanja delodajalcev za nas izgubljeni in da se je jelo po socialnih demokratih in „Stajercu“ širiti nemčurstvo tudi že med premogarji, moramo priznati, da je bilo treba Nemcem le še šole, ki bi se mladini vcepila srd do slovenstva in Hrastnik bi bil njih. A to pot je čuječnost od strani Slovencev preprečila nemške načrte. Nemci so docela pogoreli s svojimi spletkami. Zapisanih je bilo sicer do 300 otrok v nemško šolo, a kako se je tu delalo! Znan nam je n. pr. slučaj, da je bil zapisan celo embrijo v ta seznamek. Koliko pa je vplival tu gospodarski terorizem na starše, o tem se ne da dovolj pisati. Govori se pa, da je šla celo c. kr. žandarmerija v boj za nemško šolo. Naj si bo temu kakor hoče, res je, da so visokoteleče želje in drzni upi par pritepenih nemčurjev splavali po vodi, premogokopskim uradnikom in pisarjem pa je premogokopna družba zopet silno nategnula nosove. Opravičljivo bi bilo, ko bi zapisali in s tem opozorili družbo na verodostojnost informacij,

ki jih daje Leiller na Dunaj. A moč se nam smili, ker ga sodi baš sedaj ljudstvo ostró, a pravično. Sploh pa je blamaža nemčurjev dovolj velika in kakor v zasmeh nemški oholosti in domišljavosti se blešči z novega šolskega poslopja samoslovenski napis „Sola“. Zavedni hrastniški Slovenci, hitite na delo in dajte pregnati tisto zaspanost iz Hrastnika. Zbirajte se v narodnih društvih in družbah, podpirajte le narodno čuteče trgovce, obrtnike, gostilničarje (gostilne s slovenskim napisom so le tri: Drnovšek, Roš, Plazuik), na ljudi pa, ki jim je za „kšeft“ in ne žrtvujejo ne vinarja za narodno stvar, ne ozirajte se. Kdor ni z nami, je zoper nas. Bodimo zagrizeni tudi v malenkostih in začnimo pometati z mlačneži. Da se nismo docela propadli, je pokazal ravno zadnja veselica. Zato na delo!

Iz Hrastnika, 18. kimovca 1906. Odbora „Strelskega“ in kegljavskega kluba „Hrastnik-Dol“ in „Bralnega društva na Dolu“ si štejeta v čast izrekat vsem, ki so količkaj pripomogli k tako krasno uspeši veselici, najpristronejšo zahvalo. Zahvaljujemo se cenjenim gostom iz Ljubljane, Litije, Zagorja, Rajhenburga, Razborja, Rimskih toplic, osobito še Trboveljcem za udeležbo. Oprostite nam pa, če je bila postrežba ponekod morda pomanjkljiva — bila je to naša prva veselica v nekoliko večjem obsegu. Presrečna hvala vsem darovalcem lepih dobrot, hvala vrlemu „Pazn. in del. podp. društvu“ iz Trbovelj za izborni godbo, ki jo moramo narodnim društvom kar najtopleje priporočati. Pozabiti nam pa ni naših čast. gosp. in dražestnih gospic, katerih požrtvovalnost in neumornost je bila uprav pri tej veselici brez primere. Sicer pa skupni naš namen je, delati v prid narodu, ki ga ljubimo, in vsak najmanjši uspeh naj nam bo v zadoščenje.

Odbora obeh društev.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. septembra.

— **Značilen čin škofa Bonaventure.** Da zadene glavna krivda škofa Bonaventure zato, da je naša duhovščina tako podivjana, to smo že nešteto krat dokazali z nepobitnimi fakti. Sedaj smo pa v prijetnem položaju razkriti, da škof v obče ne mara takih duhovnikov, ki bi živeli zgolj svojemu poklicu in bili res pravi dušni pastirji vsemu ljudstvu brez razlike političnega prepričanja, nego da hoče za duhovnike ljudi, ki se dajo uporabljati za politične agitatorje, katerim je svečeniški poklic samo postranska stvar. Evo dokaz! Pred štirimi leti je vstopil v ljubljansko duhovniško semenišče absolvirani pravnik Kalan, ki je imel že dva juridična izpita. Kalanova rodbina je znana kot poštena in izredno religiozna obitelj. Tudi pravnik Kalan je bil vzgojen v tem duhu; bil je veren in pobožen in je vselej vestno izpolnjeval svoje verske dolžnosti. Dasi je že dovršil pravoslovne študije, vendar mu ni prijal poklic jurista, nego njegovo s pravo religioznostjo protožeto srce je hrepelo po poklicu, ki

Dalje v prilogi.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

XIV.

Tihi, enakomerni jesenski dnevi so minevali Kristofu v sladkem pokoj. Naporov in bojov vajeni plemič se je temu miru udal s tem večjim veseljem, ker je bil izmučen in potreben poživljajočega počitka.

Kristof je imel dovolj prilike, občevati z Marijo Salomo in lahko je spoznaval od dneva do dneva, kako vse bolj se ga oklepa ponosna hči kolovškega velikaša in kako rase in se utrja njena ljubezen do njega.

Niti trenotek ni Kristof obžaloval, da je svoje sovraštvo raztegnil tudi na Marijo Salomo, dasi ta ni bila kriva hudodelstev, ki so jih storili Nikolaj, Adam in Bosio zlatopoljskemu rodu. Z radostjo je opazoval, kako je Marija Saloma vse bolj in bolj trepetala ljubezenskega hrepenenja in vporabil je vse, kar si je le mogel izmisliti, da jo čim bolj priveže nase in razvname njene strasti do tiste skrajnosti, ko sledi človek brez pomisleka svojim čuvstvom in svojim poželenjem, pa če bi bil potem nesrečen vse svoje življenje.

In nikdar ni Kristofa zaradi tega opominjala njegova vest. Zajedel in zagrizel se je bil v svojo osvežo tako, da mu je bilo maščevanje kolovškemu rodu najsvetejša stvar, in da je vse presojal samo s tega stališča in opravičeval tudi najnemoralnejše sredstvo, samo da je služilo njegovim namenom.

Nikolaj Kolovški se je le še nekaj časa mudil v Mengšu. Omrzil se mu je bil ta grad, ki si ga je osvojil z brezvestnim umorom, saj ga je vsaka najmanjša stvarica spominjala, da je tu doživel največje ponižanje svojega življenja. Kakor je bil Nikolaj tudi hvaležen Kristofu, da ga je rešil, ošabni velikaš ni mogel prenašati zavesti, da je bil kdaj skoro že poražen in uničen. Zato ni imel obstanka v Mengšu in je silil, da naj se rodovina preseli na drug kraj.

V Mengšu, ki je bil itak ves oplenjen in izropan, je ostala le mala posadka, gospa Katarina pa se je z Adamom in z Marijo Salomo preselila na Črnelo, kamor so ji sledili malone vsi njeni gostje. Nikolaj pa tudi v tem jesenskem času ni miroval, nego je potoval daleč naokrog od gradu do gradu, od kraja v kraj, da si pridobi novih zaveznikov in najame novih vojakov, kajti hotel je

Kamnik ponižati in zavzeti za vsako ceno, pa če bi ga veljalo glavo. Toda uspehi njegovih prizadevanj niso bili nič kaj povoljni. Ker ni bilo plana, ni se izgubilo mnogo vojakov, in ker ni bilo gotovega denarja, je marsikak plemič ostal doma, tudi če je slovesno in na svoj meč obljubil, da se udeleži vojne.

Kamničanje in njihovi zavezniki bi bili takrat brez posebnih težav lahko ugnali in uničili Nikolaja Kolovškega in njegovo vojsko, ali poraz pri Mengšu je bil preplašil druga mesta, ki so bila v tajni zvezi s Kamnikom in pregnal je tudi kamniške vojskovodje na njihove grajščine. Kamničanje, dasi hrabri in požrtvovalni, niso imeli ne dovolj moštva ne sposobnih voditeljev in zato se niso upali zapustiti ozidja svojega mesta. Na zavojevanje niso nič več mislili, mislili so samo še na obrambo svojega mesta, svojega imetja in svojega življenja.

V takih razmerah ni bilo misliti, da pride v doglednem času do odločilnega boja in do miru. Obe stranki sta se zadovoljevali z malimi napadi in boji. Zdaj je kak plemič izmed Nikolajevih zaveznikov naskočil in oplenil kak grad ali kako vas sovražnikov, zdaj so tako sto-

rili zavezniki Kamničanov. Vojne ni bilo, ali ropanje in ubijanje je bilo na dnevnem redu in krvavela je vsa mejna grofija kranjska, zakaj vsa dežela je bila takorekoč dan in noč v vojnem stanju.

Tedaj pa se je Krvosrd odpravil na pot, da pridobi Kamničanom kar mogoče prijateljev in zaveznikov in da prouzroči odločilni boj, ki naj ima že katerikoli izid, samo da prinese deželi in prebivalstvu toli potrebn mir. Romal je od grada do grada s svojo malo četo in končno vendar pregovoril nekaj upljivih plemičev, da so obljubili, stopiti na stran Kamničanov in jim v odločilni uri pomagati z vsemi močmi.

Krvosrd je vedel, da to ne bo vseh Kristofu ali njegova ljubezen do domovine je bila močnejša, kakor ljubezen do brata in zato je storil, kar mu je velevalo srce. Ko je bilo to težko delo končano, se je odpravil v Črnelo, da vse pove Kristofu in se pred njim opraviči.

Prišel je v grad le z veliko težavo. Nikolaj Kolovški je bil ravno ta dan izvedel, da je vitez Pyrso, prejšnji lastnik grada Črnega, vjel mladega plemiča Majnharda Neydeka, grajščaka na Mirni, in ga dal z njegovimi spremljevalci vred obsediti. Ney-

dek je bil zapustil Črnelo, da okrog Kamnika nabere kaj plena in je pri tem izletu zašel sovražniku v roke. Nikolaj je divjal, zlasti ker se mu je sporočilo, da je bil Pyrso obsodil Neydeka ne kot roparja, marveč kot izdajalca domovine.

Ves grad je bil razburjen, ko je prišel tja Krvosrd in moral je postopati skrajno previdno, da ga ni kdo spoznal. Naposled se mu je to res posrečilo in priplazil se je v sobo, kjer je našel starega Zlatopoljca in Kristofa, zatopljen v svoje misli.

Kristof je že vedel, da dela Krvosrd zopet v prid Kamničanom in bolelo ga je to toliko bolj, ker je obsodba Neydeka pričala, da veljajo Nikolaj in vsi njegovi zavezniki za sovražnike in izdajalce domovine.

Brata se nista preveč prijazno pozdravila, a Krvosrd je imel samega sebe v oblasti in je bil vsled tega v stanu jasno in mirno razložiti svoje stališče in nagibe svojemu postopanju. Kristof mu je razburjeno ugovarjal, med tem ko je stari Zlatopoljec poslušal z napeto pozornostjo, trepetaje onemogle jeze, da ne more razložiti svojih misli.

„Čemu bi se prepirala,“ je končno rekel Krvosrd. „Naj odloči oče.“

(Dalje prih.)

ga je smatral za najvzvišenejšo na svetu in o katerem je mislil, da bo v njem mirno in tiho lahko živel kot dušni pastir zgolj svoji živi veri in svojemu bogu. Zato je vstopil, kamor ga je vlekle vse njegove žitje in bitje, v tukajšno duhovniško semenišče s trdnim sklepom, da posveti vse svoje moči novoizvoljenemu svojemu stanu. Kalan je torej postal bogoslovec. Stiri leta se je marljivo in pridno pripravljal za svoj poklic, opravljal vestno svoje dolžnosti in živel zgolj svojim knjigam. In letos bi moral biti z drugimi svojimi tovariši vred posvečen v duhovnika. Zadnji dan pred posvečenjem je pa Kalana poklical škof Anton Bonaventura k sebi in ga nagovoril približno tako-le: „Priznati moram, da ste vedno vestno izpolnjevali svoje dolžnosti, da ste bili pobožni in ponižni, kakor je treba biti vsakomur, ki se pripravljaja za tako vzvišeni poklic, kakor je duhovski. Toda nekaj sem pogrešal pri Vas in še pogrešam: to je da se prav čisto nič niste brigali za javno življenje in da se niste mogli vživeti v nazore, da naj ne bo duhovnik zgolj dušni pastir, marveč tudi voditelj ljudstva v javnem življenju. Hude boje bijemo sedaj pri nas. Zato potrebujemo duhovnikov, ki nastopajo tudi v javnem življenju in ki so nevstrašni in odločni boritelji za dobro stvar. Duhovniki, ki žive samo zase in sene brigajo za borbe, ki valove sedaj po naši domovini, nam niso v korist. Vi, gospod, se niste mogli vživeti v to, kar zahteva nova doba in spremenjene razmere od duhovnika. Dober duhovnik v tem smislu torej nikdar ne morete postati. Za to Vas tudine morem **posvetiti v duhovnika**.“ In res drugi dan je škof posvetil v duhovnike vse bogoslovce-četrtletnike, samo Kalana ne! Tako je bil Kalan po štirih letih vržen na cesto, samo ker ni hotel postati političen agitator, ampak pravi duhovnik, ki ima skrbeti samo za dušni blagor vernikov. Škof je s tem svojim činom pokazal, da ne mara duhovnikov, ki bi živeli zgolj svojemu poklicu in bi oznanjevali, kakor je Krist ukazal, vero miru in ljubezni, marveč da hoče imeti pod svojo komando politične dervise, ki sejejo sovraštvo in prepir in razvnamajo politične strasti; s tem pa je škof tudi sam priznal, da je on in nobeden drug kriv vse tiste podivjanosti, ki je v zadnjih letih zavladala med našo duhovščino. A še nekaj drugega je, kar je treba javno pribiti. Kalan je bil štiri leta v semenišču in ves ta čas se mu ni moglo ničesar očitati. Ako je pa škof spoznal, da Kalan ne sodi za takšnega duhovnika, kakršne si on želi imeti, potem je bila njegova dolžnost, da opozori pravočasno Kalana na to, ne pa po štirih letih v zadnjem momentu, ko bi že moral biti posvečen v duhovnika! V enem ali najkasneje v dveh letih se vendar lahko človeka spozna. A škof je namenoma — kdor pozna njegovo zlobno naravo, bo nam to potrdil, čakal do zadnjega momenta, da bi uničil eksistenco človeku, ki ni mogel in hotel ukloniti tilnika, dabi na njegovo komando postal takšen politični hujšak, kakor so ostali kranjski duhovniki. Takšno postopanje je podlo in infamno in se obsoja samo! In tako postopa katoliški škof, naslednik apostolov, ki so bili poslani po svetu, da oznanjujejo ljubezen in mir! Fej!

— **Politični banditje**. Snočni „Slovenec“ prinaša v uvodnem članku zopet prav nesramne napade na državno pravdnštvo, okrajni šolski svet itd. in pa na učitelja Grmek v Sori, kateremu podtika — ker mu druzega ne more — tako malenkostne stvari, da res niso papirja vredne. Končno mu pa podtika politično ščuvanje na učiteljskem shodu pri D. M. v Polju in slovesno kliče gosposke na pomoč. Mi pozitivno vemo, da g.

Grmek na učiteljskem shodu pri D. M. v Polju ni bil in se le čudimo, kako more in kako sme ta katoliški, pod škofovo zaščito izhajajoči list uganjati tako skrajno demagogijo, ter vprašamo pristojne gosposke, kako dolgo bodo še dopuščale, da bodo uganjali politični banditje, ki pišejo v „Slovenca“, tako nečuvne lumparije ter hujskali nerazodene čitatelje zoper vse družbeni red?

— **Izzivanje goriških Slovencev**. Kakor smo že poročali, nameravajo v Gorici napraviti v kratkem električno cestno železnico. Ker podjetje ne bo v mestni upravi, osnoval se je odbor, ki hoče to idejo uresničiti ter je naprosil goriški magistrat za tozadevno dovoljenje. Dasi so v odboru sami Italijani, ki bodo pri podjetju nastavljeni take ljudi, ki bodo le njim po godu, je goriški občinski svet dal v dotično pogodbo vstaviti sledeči pogoj: „Podjetništvo je vezano sprejemati v službo za vse različne opravke brezizjemno samo osobe italijanske narodnosti ter dati prednost goriškim meščanom. Mesto si pridržuje pravico dovoljevati podjetništvu, da sme izjemoma sprejeti v službo tudi posamezne uslužbenice druge narodnosti, to pa le provizorno in za omejen čas, kateri določi mestna uprava od slučaja do slučaja, na zadevne pismeneprošnje podjetništva če to dokaže, da mu ni bilo mogoče dobiti italijanskih uslužbencev. Mesto si pridržuje pravico po svoji razsodnosti odbiti take prošnje, ne da bi moral onavajati razloge za to.“ Tako pogodba je pač najnesramnejše izzivanje goriških Slovencev, ki tvorijo skoro polovico goriškega avtohtonnega mestnega prebivalstva in ki so v Gorici prav tako domačini, kakor Italijani. Ako se še pomisli, da bodo vsi napisi na tej električni železnici samolaki, je proti takemu nesramnemu izzivanju Slovencev umesten najodločnejši protest in znajo gospoda doživeti kako neprijetnost, če tega protesta ne bodo upoštevali. Na vladi je, da razveljavi pogodbo med podjetniki železnice in goriško mestno občino.

— **Dr. Jankovičev popravek**. Naš dopisnik nam piše z ozirom na Dr. Jankovičev popravek, priobčen v našem listu dne 17. t. m. tole: Začetkom junija meseca leta 1901. je imel dr. Jankovič opravke v Podsredi in je pri tej priložnosti popoldne posetil v spremstvu tedanjega podsrejskega župnika Tomana odnotnega nadučitelja Šketa. Ta ju je pogostil z malo „južino“ in dobrim vinom. Tudi jaz sem bil v tej družbi. Ko sta Jankovič in Toman odhajala, sem ju jaz spremljal nekaj korakov. Jankovič, prišedši do Preskarjeve gostilne, pravi: „Jaz imam tu voznička in spodobilo bi se, da dam za liter vina, pojdemo gor!“ In šli smo. Jankovič je naročil liter vina — bil je že precej navdušen — in pili smo ter se pogovarjali. Naenkrat brez logične zveze, brez najmanjšega povoda, pravi Jankovič proti meni: „Vi ste junovec, vi ste liberalci!“ Jaz ga smeje in nekako začudeno pogledam, ne da bi rekel besede, on pa navedene besede ponovi in pristavi: „Saj ste, saj berete „Slovenski Narod!“ „Res ga berem,“ sem mu pritrdil, „a moje politično naziranje je tiho, mirno, imam je zase in je ne vsiljujem nikomur, brati pa v 20. stoletju vendar smem, kar mi je ljubo, ne da bi mi bilo treba vas dovoljenja prositi.“ On: „Res je, da je vaše politično prepričanje tiho in mirno in bode tudi tako ostalo: sicer pa, kaj ste pa vi učiteljski?“ Jaz: „Seveda, v vaših očeh smo pritlikavci, ker smo mirni in ne nastopamo kakor grmeči misijonski pridigarji, temveč živimo le za svoj poklic in se trudimo dati narodu pravo, ne svetohlinško naobrazbo, in taki vaši „učiteljski“ so pravi in prvi narodovi vzgojitelji.“ Tako sva še dalje debatirala in se pričkala, kar mi slednjič Jankovič zabrusi v obraz: „Vi ste osli, osli ste vi!“ Na te besede pa nisem odgovoril drugega kakor: „Vi ste pa moj brat!“ Nato sem vstal, plačal krčmarici liter vina in odšel z opombo,

naj si Jankovič zapomni, kdaj sva pri Preskarju oba pri eni mizi sedela. Drugi dan z večerno pošto — vest mu ni dala miru, saj zdaj je menda nima več — sem dobil od njega pismo s temle besedilom: Blagorodni gospod! Ne morem trditi, da bi se vi bili včeraj napram meni dostojno obnašali, priznati pa tudi jaz moram, da jaz napram vam nisem korektno postopal. Smatrate verjajšjo mučno debato kot preekscitirano zastopanje osebnega političnega prepričanja in pomislite, kam bi mi prišli, ako bi kranjski prepričanje zanesli v naše vrste. Ako mi odpustite, pišite mi par vrstic, da si v znanje sprave seževa v roke! Z odličnim spoštovanjem vas pozdravlja dr. Fran Jankovič. — Kozje, dne 4. junija 1901. — Na njegovo pismo sem mu odgovoril, da sme vsa Spodnja Štajerska biti mojega političnega naziranja in če so vsi Štajerci tako tihi in mirni kakor jaz, se ne more kranjski prepričanje zanesi med naše vrste, odpuščam mu, a pozabiti nikdar ne morem, s kakimi pridevki je označil mene in ves moj stan. — Ali se gospod doktor ne ve več spominjati na to? Ako se pa spominja, čemu potem to taji in popravlja?!

— **Prof. dr. Frischauf**, znane prijatelja Slovencev in odličnega pospeševalca težnjaj „Slov. planinskega društva“, hoče baje vlada na pritisk profesorkega kolegijsa na vsenčulišču v Gradcu, kateremu je prof. Frischauf trn v peti, ker ne tuli v nemškonačelni rog in zlasti ker je prijazen Slovenec, upokojiti. Ali ni med nami nikogar, ki bi se zavzel za preganjanje Frischaufa in pri vladi v pravi luči osvetlil gonjo proti njemu? To bi bilo žalostno! Pričakujemo, da bodo naši poslanci storili svojo dolžnost in se krepko potegnili za moža, ki si je zlasti za slovensko planinstvo pridobil neveljavih zaslug.

— **Podelitev naslova**. Upokojenemu davkarju Tomažu Kumru v Litiji je podelil cesar naslov glavnega davkarja.

— **Iz pisarne „Dramatičnega društva“** se nam piše: Gg. lanske abonente prosimo pravnujo, naj se takoj oglase v Sešarkovi trafiki, ako reflektirajo še na svoje lanske seže; ako ne, moramo jih oddati novim abonentom. — „**Prosveta**“. Akademsko fer. društvo „Prosveta“ priredi v četrtek 20. t. m. in v soboto 22. t. m. obakrat ob 3. uri popoldne poučen izlet v ljubljansko predilnico, na katerega si usojamo vabiti slavno občinstvo, posebno naše srednješolsko dijaštvo. Ker je ravnateljstvo predilnice izrazilo željo, da bi se slavno občinstvo udeležilo izleta v manjših oddelkih, je podpisano društvo odredilo, da se v slučaju premnoštevilne udeležbe imenovana dneva ob 4. uri izlet ponovi.

— **Narodna brezbriznost**. Iz trgovskih krogov se nam piše: Neka znana narodna trdka je izročila svoje zastopstvo za Kranjsko zagrozenemu nemškemu trgovcu M. Kastnerju v Ljubljani. Ali ni bilo nobenega slov. trgovca, ki bi bil vreden tega zaupanja? — Neki narodni gostilničar se pa nam pritožuje, da dobiva od slovenske pivovarne, kjer jemlje pivo, samo nemške pošne položnice. Ko je zahteval slovenske položnice, mu je pivovarna odgovorila, da jih nima in da si jih tudi ne misli preskrbeti, češ da ne zahteva slovenskih položnic nihče razen dotičnega gostilničarja. Ta dva nam sporočena slučaja sta skandalozna in sta v sramoto dotičnim slovenskim trdkam. Pričakujemo, da trdkiti popravita, kar ste zagrešili v narodni stvari, sicer bi bili primorani, jih navesti z imeni!

— **Repatriacija rekrutov**. V Ljubljano pristojni in letos potrjeni naborniki so se nastopno uvrstili: do žrebne št. 126/I. v vojsko, do žrebne št. 93/II. v domobranstvo, do žrebne št. 83/III. v nadomestno rezervo vojske, do žrebne št. 85/III. do konca v nadomestno rezervo domobranstva.

— **Žrtve poklica**. Poroča se nam: Orožniški postajevođa Kodrič, kateri je v službi pri straženju dvornega vlaka na Brezovici ponesrečil, je prednočnim vsled prizadete težke poškodbe umrl. Sedaj se govori, da je bil najbrže v službi vinjen in vsled je tega ponesrečil. To pa nikakor ne more biti istina, kajti baš Kodrič je bil eden najvestnejših orožnikov. Orožniki na straži ob progi so bili skoro 9 dni neprestano v dežju in vetru v službi, torej do skrajnosti izmučeni; res so se menjavali na šest ur, a kaj mu hasne ob taki priliki mali počitek, ki ga dobi

na kaki železniški postaji ali bližnji kmetijski koči na trdi klopi, premočen in vsled slabe hrane oslabljen. Od oddelčnega mu mesta se pa itak ne sme daleč odstraniti, če tudi je za nekaj ur prost. Da se je ponesrečil, je mogoče le dvojje: ali je v dežju pri revidiranju proge preslišal bližajoči se poštini vlak, o katerem niti vedel ni, da ima priti, ker je imel dvorni vlak zamudo, ali pa so mu vsled velike utrujenosti in slabosti, v premočeni obleki, za trenotek se zaprle oči stoječemu na svojem odkazanem mestu. Le to dvojje je mogoče baš pri Kodriču. Orožniški posel je že sicer jako naporen, ob izrednih prilikah pa orožnika še bolj vprežejo in mučijo v „visoki“ skrb s strogim nadzorstvom in skrupulozno natančnostjo; kaj zato, če sicer vesten orožnik pade kot žrtev! Neopravičeno očitati vestnemu orožniku vinjenost, pa ni prav! — Med postajama Rakitovič in Podgorje v Istri je pa v nedeljo zvečer padel z brzovlaka orožnik 28-letni Karel Novak, ki je bil takoj mrtev. Bil je ščacioniran v Poreču in bi bil praznoval v par dneh ženitovanje. Tudi ta je bil žrtev poklica.

— **Na gimnaziji v Kranju** se je vpisalo za šolsko leto 1906/07 327 dijakov. Lani jih je bilo ob začetku šolskega leta 355.

— **Ošabnost Nemcev**. Potujoči Nemci smatrajo menda bohinjsko železnico za nekako nemško domeno. Poroča se nam, da je neka Nemka, ki je vozeč se iz Gorice, izstopila na Bledu, grozno obžalovala, da postaja Hudajuz na nima nemškega imena. Na družbo Slovencev, ki so govorili med seboj v svojem jeziku, se je silno razkačila, češ, da olikani Slovencev morajo govoriti nemški. Vtkal se je v zadevo tudi uslužbenec na postaji Hudajuzna, a ta jo je pošteno skupil. Slovenci so ga spodili na svoje službeno mesto kamor spada. Tudi dama bi zaslužila primeren odgovor, a olikani Slovenci niso hoteli reagirati in so njeno zabavljanje raje ignorirali. — Po našem mnenju so bili Slovenci preveč obzirni. Vsako narodnostno zabavljanje naj dobi primeren odpor, pa bodisi proti temu ali onemu. Ne bomo premehki. Energičnost povsod, pa se bodo Nemci in Lahi naučili spoštovanja in obzira do Slovencev.

— **Podaljšanje poletne dobe poletnega poštnega urada „Sveti Janez pri Jezeru“**. Poslovna doba poletnega poštnega urada „Sveti Janez pri Jezeru“ se je do 15. oktobra t. l. podaljšala.

— **Mariborsko porotno sodišče** je obsodilo 21letno dekle Marijo Seršen iz Selnice ob Dravi v enoletno ječo zaradi prikrivanja poroda. Vprašanje zaradi detomora so namreč porotniki zanikali.

— **Pet poslopij je pogorelo** v Lašah pri Šmarju pri Jelšah. Zažgal je otrok, ki se je igral z užgaličami.

— **Na Bizeljskem** živi kmetijski par, ki je že obhajal dijamantno poroko, a 17. je takih parov, ki bi lahko že bili obhajali zlato poroko, česar pa nočejo, ker je razširjena vraga, da potem gotovo kmalu kateri med njima umrje. Najstarejši človek v župniji je 99letni sodar, ki je že vsled svojega poklica moral popiti mnogo vina v svojem življenju. Sploh se v tem kraju popije mnogo vina, a vključ temu je zdravstveno stanje tako čudovito ugodno. Za vojaške potrdijo vsako leto mnogo več mladeničev kot v nevinskih krajih, a boleznih na jetrih so neznane.

— **G. dr. Osenjak** nam poroča iz Gradca, da ni poslal sleparju dr. Hofmannu svojih originalnih dokumentov, temuč le prepise. Zategadelj se mu tudi ne more očitati, da bi bil postopal lahkomišlno.

— **Za umorjeno baronico Biedermann** v Dunajskem Novem mestu se je prijavilo 21 sorodnikov kot dedičev. Sedaj pa se je našla oporoka, v kateri določa baronica za edina dediča gospo Leitmayer in njenega nečaka Biedermanna. Drugi dediči so se odpovedali svojim pravicam, le 3 so vložili po dr. Egerju v Ljubljani tožbo, da se mora oporoka razveljaviti, češ, da je bila pozneje potaknjena. Tožitelji so: soproga žel. uradnika Vorbecka v Ljubljani, uradnik Šodka iz Novega mesta in sodni svetnik Wagner v Gradcu.

— **Roko so morali odrezati** v goriški bolnici Antonu Gomilščeku iz Plavj, ker mu jo je pri pripravljanju rezanice rezalni stroj jako hudo poškodoval.

— **Roko je zmečkala** debela veja Antonu Gorjupu iz Ročinja na Goriškem, ko je sekal drva v gozdu. — 70letnemu Jerneju Krečicu iz Lokavca je pa šlo kolo s peskom naloženega voza čez desno nogo ter mu jo zmečkalo. Oba sta morala v goriško bolnico.

— **Umor**. V Trstu je zabodel 30letni Ernest Decarli z nožem 45letnega Ivana Schiava, da je kmalu nato umrl. Vzrok tega groznega čina je bil, da je imel De-

carli s Schiavovo sestro, ki živi ločena od svojega moža, ljubavno razmerje. To Schiavu ni bilo prav, zato je sestro večkrat nagovarjal, naj pusti Decarlija, kar seveda temu ni bilo prav. Morilec se je sam javil na policiji.

— **Prijazna moža** sta 37letni čevljar Karel Milič in 34letni dninar Karel Sinkovič v Trstu. Oba sta svojima boljšima polovicama tako nevarno grozila, da ju je zgrabila roka pravice in vtaknila v zapor.

— **Goljuf**. 23letni Josip Baloh iz Kötse na Ogrskem je imel v Trstu lansko leto trgovino. Ko si je nabral denarja, je trgovino skrivaj prodal za mal denar in izginil. Vsled tega je stal včeraj pred tržaškimi porotniki, kjer je bil obsojen na dve leti težke ječe.

— **Vlak je povozil** notarja Accurtija iz Badljevine na Hrvaškem, ko se je peljal z ženo čez železniški tir in je pridrdral vlak v tistem hipu. Žena in voz sta odletela v bližnji jarek, notarja pa je stroj prerezal čez prsa.

— **Ljubici odgriznil pol ušesa**. Simon Sotonica iz Batinjana na Hrvaškem se je nekaj sporekel s svojo ljubico Cvijeto Valentič in ker je bil nekoliko pijan, ji je odgriznil gornji del levega ušesa. Pred sodiščem je trdil, da je to storil v ljubeznem navdušenju. Obsojen je bil na 20 K odškodnine. Poškodovana Cvijeta je priznala, da odgriznjeno uho ni vredno več nego 20 K, zato se ni pritožila.

— **Glas iz občinstva**. Piše se nam: Pretekli teden se je večkrat prigodilo, da so mestni pometalci pometali ceste baš v času, ko je bilo največ ljudi na ulicah. Ker navadno ne poškrbe ceste, predno pometajo, se pri takih prilikah dvigajo vedno oblaki prahu, ki ga mora dihati mimo idoče občinstvo. Preteklo soboto so pometali Marijin trg in frančiškanski most ob sedmih zvečer, ob času torej, ko je na ulici največ ljudi. Prosimo mestni magistrat, naj poskrbi, da se vsaj glavne ulice ne bodo pometale v času, ko je občinstvo na cesti. Takisto umestno bi bilo ukreniti, da bi se iz raznih prodajal ne pometal prah ob sedmih zvečer enostavno na ulico. Slavni zdravstveni oblasti bi pa priporočali, da bi si enkrat ogledala stranišča po gostilnah in kavarnah, ki so naravnost v škandaloznem stanju in nimalo ne odgovarjajo sanitarnim in higienskim predpisom. Nadejamo se, da naše besede ne bodo ostale brezvspešne in da bo mestni magistrat ukrenil vse potrebno, da se nam ne bo več potreba javno pritoževati!

— **The Company Theatre Orient v „Mestnem domu“** je vreden obiska, ker nadkrijuje daleko vsa enaka kinematografska podjetja. Ker ima stroj najnovejšega modela in slike popolnoma nove, torej nič obrabljene, nudi obiskovalcem izredno lep užitek. Snoči so se predstavljali poleg mnogo drugih presenetljivo čistih slik najvažnejši dogodki Kristovega življenja, botanik pred sodiščem (barveno) pariški dijaki i. t. d. The Royal Vio je kazal slike, ki smo jih mnogo videli že drugod, serije tega podjetja so pa docela nove in jih še ni bilo doslej videti v Ljubljani. Sedanjí program se bo proizvajal do sobote, zato si ga gotovo vsakdo ogleda. Cena je primeroma nizka, kolikor vidimo lepega v nad 2 uri trajajoči predstavi, pri kateri igra koralna godba ter sekstet na lok, kar oboje je jako primerno pri predstavljanju različnih slik.

— **Stari znanec zopet p d ključem**. Pretekli četrtek so berolinski detektivi prišli v pruski Šleziji, kjer so cesarske vojaške vaje, bivšega avstrijskega nadporočnika 45letnega Pavla Bartmanna in našli pri njem več avstrijskega in francoskega denarja, kakor tudi več načrtov in raznih skic. Bartmann je postal l. 1884. v Avstriji pehotni poročnik, a je že leta 1889. prišel ob nadporočniško šaržo. Ker je bil v velikih denarnih stiskah, a zelo talentiran, je postal leta 1890. ruski špijon. Leta 1897. so ga zaradi vohunstva prijeli v Galiciji in je bil potem na Dunaju obsojen na 6½letno ječo. Pri obravnavi je povedal, da mu je med tem časom za ta posel izplačala ruska vlada 84.000 kron. V zaporu je spisal knjigo: „Gedanken eines Eingekerkerten über die Kräftigung und den organisatorischen Ausbau der österreichischen-ungarischen Wehrmacht“ in poslal spis v nadi, da ga država odkupi, generalnemu štabu. Ker se pa Bartmannu niso izpolnile želje in je dobil rokoppis čez 8 mesecev nazaj, je potem trdil, da so mu ukradli njegove ideje. Izpuščen je bil leta 1902. in je šel na ravnost na Rusko, a se že povrnil na Dunaj drugo leto in pisal generalnemu štabu, češ, če ne odkupijo njegovega spisa, postane zopet ruski vohun. Nato so ga zaprli in je dobil zaradi izsiljevanja 3½ leta. Leta 1906. je bil zopet izpuščen in od tedaj vedno opazovan. Naselil se je na Bledu kot fotograf in je obiskal večkrat tudi Ljub-

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravljal potrebno domače zdravilo pristi "Moll-ov Seidlitz-prašek", ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnovadno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan doktor A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na desni je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Svila za bluže

od 65 kr do 11 gl. 35 kr. za meter — zadnje novosti! — Franko in že zvečarjeno na dom. Bogata izbira vzorcev s prvo pošto. — Tovarna za svileno Henneberg, Zürich. 6 27-3

Proti pranje, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana

Padno-chinin tuktura za lasse

katera okrepčuje lasišče, odstraňuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinskih vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poteg novozgrajenega Fran Jožefovega inbil. mosta 49-37

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 1. do 31. avgusta 1906 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Upravišтво „Slov. Narod“ 750 K 45 v; upravišтво „Slovenec“ 146 K 46 v; upravišтво „Soča“ 8 K 22 v. Podružnice: V Železnikih 52 K 20 v; ženska v Logatcu 200 K; v Naklem 31 K; v Litiji 82 K; moška v Logatcu 72 kron; moška v Celju 500 kron; ženska v Celju 500 kron; ženska v Kranju 124 kron; moška v St. Jurju ob južni železnici 150 K; moška v Krškem 56 K; ženska v Gorici 200 K; za Ljutomer in okolico 158 K 42 v. Županstvo Dol pri Kamniku 10 K; Posojilnica v Ljutomeru 10 K. Tvrda Adolf Jacobi na Dunaju od družbenih svaščinskih papirkov 46 K 31 v. Razni: Uršič in Lipej v Brežicah na Savi dobiček od „slovenskih znakov“ 50 K; namesto kresa v Mengšu darovali: Neimenovan 20 K; župnik Anton Korbič 1 K; župnik Iv. Teran 7 K; prof. Ivan Hutter 3 K; stud. phil. Josip Puntar ob priliki izleta kat. narod. dijaštva v Lirjo nabranih 28 K; „Sokol“ v Šiški del čistega dobička vrne veselice 40 K; kanonik Josip Dobrovc v Velikovu nabranih 28 K; župnik Anton Meško med izletniki v vinogradu dr. Ivana Geršak 14 K 60 v; Josip Tušak nabral v družbi ptujskih trgovskih pomočnikov pri sv. Antonu v Slov. Goricah 1 K 64 v; prof. A. Jurtela v Moskvi pri Ptuj 30 K; Anton Godec učitelj v Lembahu pri Mariboru 3 K; dr. Tominešek noe. prizadete stranke vsled poravnave gostilniškega prepisa 20 K; vesela družba v gostilni pri Poldežu na Cviljih pri Trebnjem 6 K; V. Tajšek, stud. med. čisti dobiček ljudske veselice v Velenju 150 K. Za prodan nabiralnik 10 K; Iz nabiralnikov 10 K 30 v. Za „Veselovo knjižnico“ 49 K. Za narodni kolek 125 K 12 v. Za 4 družbene koledarje 8 K 20 v.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Ivan Tomec, c. kr. davčni adjunkt v Ljubljani K 84; nabral ljubljanski Korol Brufach na sestanku c. kr. davčnih uradnikov dne 16. septembra 1906 v hotelu „Ilija“ z geslom: Pa naj se spomni še birokrat na Solisto in naše prosvete zaklad! — Srčna hvala! Zive!

Umrli so v Ljubljani.

Dne 17. septembra: Elizabeta Peterka, posestnica, 68 let. Sv. Petra cesta 21. Ostarelost.

Dne 18. septembra: Fran Verona, gostač, 81 let. Radeckega cesta 11. Carcinoma. — Ana Beve, usmiljenka 37 let. Radeckega cesta št. 11. Jetika.

Dne 19. septembra: Fran Lotrič, želzn. uslužbenca sin, 1 mes. Salendrove ulice 3. Dispepsie infant.

V deželni bolnici:

Dne 16. septembra: Jernej Koman, dninar, 61 let. Vseled raka. — Juri Maček, dninar, 61 let. Fractura Column. vertebra.

V vojaški bolnici:

Dne 17. septembra: Fran Kodrič, orožniški četovodja, 40 let. Paralysis cerebri po poškodbi lobanje.

Izšla je knjiga

KORISTKA.

Povest iz gledaliških krogov ljubljanskih v polupreteklem času.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Ta povest je jako zanimiva ter izborna opisuje dogodke neke koristke izza časa Mondheimovega gledališkega ravnanstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani Prešernove ulice.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 19. septembra 1906.

Maloletni papirji.	Donar	Blago
4 1/2% avstr. krona	98-95	99-15
4 1/2% avstr. krona	100-05	100-25
4 1/2% avstr. krona	99-20	99-40
4 1/2% avstr. krona	116-70	116-90
4 1/2% avstr. krona	94-75	94-95
4 1/2% avstr. krona	112-55	112-75
4 1/2% avstr. krona	99-20	100-15
4 1/2% avstr. krona	100-50	101-50
4 1/2% avstr. krona	99-30	100-30
4 1/2% avstr. krona	100-25	100-75
4 1/2% avstr. krona	99-25	99-75
4 1/2% avstr. krona	99-10	99-60
4 1/2% avstr. krona	100-10	101-10
4 1/2% avstr. krona	104-90	105-90
4 1/2% avstr. krona	100-20	106-70
4 1/2% avstr. krona	100-—	100-30
4 1/2% avstr. krona	100-—	100-30
4 1/2% avstr. krona	100-—	101-—
4 1/2% avstr. krona	100-—	101-—
4 1/2% avstr. krona	99-90	99-90
4 1/2% avstr. krona	99-50	100-—
4 1/2% avstr. krona	318-—	319-—
4 1/2% avstr. krona	100-20	101-20

Srečke.	215-—	220-—
Srečke od 1. 1880/—	275-—	277-—
Srečke od 1. 1884	153-75	155-75
Srečke	282-50	291-50
Srečke	288-—	297-70
Srečke	258-—	267-—
Srečke	96-—	104-50
Srečke	161-25	162-25
Srečke	22-—	24-—
Srečke	456-—	464-—
Srečke	78-—	83-—
Srečke	85-—	92-—
Srečke	56-—	64-—
Srečke	48-75	50-75
Srečke	29-30	31-30
Srečke	56-—	61-—
Srečke	70-—	76-—
Srečke	160-85	161-85

Delnice.	11-35	11-39
C. kr. cekin	19-10	19-13
20 franki	23-48	23-56
20 marke	23-94	24-02
50 franki	117-45	117-65
50 marke	96-30	96-55
100 franki	25-50	25-50
100 marke	4-84	5-—

Žitne cene v Budimpešti. Dne 19. septembra 1906.

Termin.	50 kg K	7-02
Pšenica za oktober	50	6-10
Rž za oktober	50	4-94
Koruzi za oktober	50	6-51
Oves za oktober	50	6-51

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

+

Alojzij Kunst naznanja vsem svojim sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti svoje iakreno ljubljene soproge, gospe

Marije Kunst roj. Krebel

ki je po kratki, mučni bolezni, Bogu udana, danes, 19. septembra po noči ob 2. uri mirno preminula.

Truplo drage pokojnice se popelje v četrtek, dne 20. septembra, ob 4. uri popoldne is hiše žalosti, Gosposke ulice št. 3, na pokopališče k sv. Križu k večnemu počitku.

Pokojaico priporočam v blag spomin.

Ljubljana, dne 19. sept. 1906.

Naprodaj ste pod ugodnimi pogoji dve enonadstropni

HIŠI

Več se izve pri lastniku na Trnovskem pristanu št. 14. 1633-21

Knjigovodja

amerikanskega knjigovodstva, slovenske in nemške in v pisanju in govoru več, se sprejme pri podpisani za drugi. Plača po dogovoru. Lastnoročno pisane prošnje s prepisi izpričeval in naznanilom dosežanje porabnosti je vložiti do dne 28. t. m. na 3390

Gosp. zveze v Ljubljani.

Boljše službe

se z največjim uspehom iščejo z oglanjem v našem

kolektivnem oglasniku

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Tudi za naznanila

„Neue Freie Presse“ in v „Neues Wiener Tagblatt“.

Deklica

se sprejme v boljši družini na hrano in stanovanje.

Naslov pove upravišтво „Slov. Naroda“.

3382-1

Okoli 2 vagona belega in črnega domačega

grozdja

proda prav poceni Josip Logar v Dinjani. Istra.

3388-1

Kontoristinja

katera je popolnoma zanesljiva v računstvu, se pod ugodnimi pogoji sprejme.

Kje — pove upravišтво „Slov. Naroda“.

3385-1

Dama srednjih let z mladoletnim otrokom želi vstopiti v službo k samskemu gospodu ali gospe kot

gospodinja

in obenem kuharica s 1. novembrom ali pozneje.

Naslov pove upravišтво „Slov. Naroda“.

3370-2

Gospod išče

nemeblovano sobo

s hrano s 1. novembrom.

Naslov pove upravišтво „Slov. Naroda“.

3389-1

Blagajničarka

in

prodajalka

se sprejme v prodajalno z mešanim blagom. — Pridrži naj se prilože prepisi izpričeval.

Naslov pove upravišтво „Slov. Naroda“.

3386-1

Sprejme se takoj

korespondentinja

in

loteristinja.

Plača po dogovoru.

Naslov pove upravišтво „Slov. Naroda“.

3384-1

P. n.

Ker vkljub vsemu trudu ne dobim za svojo trgovino kupca, popolen razpust pa blago preveč spravi ob vrednost in bi to značilo zame veliko izgubo, sem primoran, svojo zalogo zopet povečati in spopolniti.

Od danes naprej bom imel torej v zalogi zopet vse novosti uhanov, brošč, zapestnic, verižic, prstanov, srebrnino in kitajsko srebrnino, dalje jedilno opravo po najnižjih cenah.

Vsako delo na novo, vsako popravilo, vsako graviranje se izvrši hitro in cenno.

Proseč cenj. občinstvo, naj se me ob potrebnostih spominja, znamenjam z odličnim spoštovanjem

3353-2

A. Wagenpfeil

zapriseženi sodni in zapuščinski cenilec.

Trgovski sotrudnik

vojašine prost, želi dobiti stalno službo s 15. oktobrom t. l.

Naslov pove upravišтво „Slov. Naroda“.

3359-3

Pod ugodnimi pogoji se sprejme

trgovski pomočnik

železninske stroke, dobra in zanesljiva moč.

3283-3

Ponudbe pod „železninar“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Dobra kavarna

na lepem prostoru v Ljubljani je naprodaj.

Ponudbe po „Kavarna“ na upravn. „Slov. Naroda“.

3182-7

Mlad lovski pes

ptičar, lepe rujavkaste barve, se ugodno prodaja.

3364-2

Več se izve pri Ivan Savniku v Kranju.

4 dijake

sprejme učiteljska obitelj na stanovanje in hrano. — Vpraša naj se: Prečne ulice št. 2, II. nadstr.

Poštni voz.

Vsled opustitve poštne vožnje se pod zelo nizko ceno prodaja skoro nov, popolnoma dobro obranjen

poštni voz.

Voz je napolnjen, in ima prostora za pet oseb in zadaj na vrhu blagajne železni oklep za prtljago. Pripraven je za enega ali pa tudi dva konja in tehta 400 kg.

Ceno pove lastnik Peter Modic, Draga pri Rakeku.

3387-1

Harlemske cvetlične čebulice, prosto na dom, naravnost s Holandskega.

Ko prejmemo poštno nakaznico za 10 K a. v., pošljemo poštne prosto v poštne zavitu sledečih 500 lepih, prstnih harlemskih cvetličnih čebulic za vrte ali gojenje v lončkih, steklenih posodah itd.: 20 prekrasnih hiacint, 40 tulipanov, 40 narcis, 10 tacet, 40 žefranovih cvetic, 40 morskih čebul, 100 prekrasnih hiacint, 40 anemon, 40 grozdnatih hiacint, 40 srebrenastih detelje, 10 lilij, 40 sijajnikov, 40 zvončkov; vseh 500 krasnih čebulic, za kojih cvetenje se jame, za 10 kron poštne prosto na vsak naslov na Avstro-Ogrskem 2 taka zavitka, torej 1000 krasnih cvetličnih čebulic za 18 K, poštne prosto, po povzetju 40 vin. več. Glavni katalog s podobami in navodilom sajenja zastoj.

Johs Telkampa nasadi cvetličnih čebulic, Hillegom-Haarlem, Holandsko, dvorni dobavitelj Nj. vel. nemškega cesarja.

Dobavitelj mnogih najslavnejših rtnih uprav v Evropi. Ustanovljeno l. 1869. 3383

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Pedružnica v CELOVCU. Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prireditel, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—. Rezervni zaklad K 200.000.—.

Zastavnost in vrednostne papirje in vse vrste rent, zastavnih pisem, prireditel, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške žensitinske kavetije.

Promet s čeki in nakaznicami.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 163. v Ljubljani. Telefon št. 163.

izborna pivo v sodcih in v steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon šte. 187.

1806-41

